

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

Sammanställning och bemötande av inkomna synpunkter Remissomgång 2 (juni-september 2021) - Miljöprogram för Vaggeryds kommun 2022-2025

Inkomna synpunkter

Namn	Datum
Barn- och utbildningsnämnden	2021-06-30
Miljö- och byggnämnden	2021-08-31
Kultur- och fritidsnämnden	2021-09-02
Naturskyddsföreningen i Vaggeryds kommun	2021-09-11
Socialdemokraterna	2021-09-14
Vaggeryds energi AB	2021-09-15
SÅM	2021-09-15
VSBo	2021-09-15
Tekniska nämnden	2021-09-17
Socialnämnden	2021-09-23

Remissinstanser som ej svarat

Namn

Räddningstjänsten
Centerpartiet
Empartiet
Kristdemokraterna
Liberalerna
Miljöpartiet
Moderaterna
Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet
IOGT-NTO Bäckalyckan
LRF
Skillingaryds Frisksportklubb
Vaggeryds jaktvårdsrets
VSOK
Vaggeryds Skillingaryds ornitologiska förening
Sörgårdsskolan klass 1C

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

Kommunledningskontoret har fått i uppdrag att ta fram ett miljöprogram för perioden 2022-2025. En remiss gällande kommunens miljöprogram 2022-2025 har skickats ut till partigrupper, föreningarna i natur- och miljörådet, förvaltningar och kommunala bolag och SÅM. Allmänheten har getts möjlighet att svara på remissen genom kommunens hemsida och målgruppen barn och unga har getts möjlighet genom riktat utskick till Sörgårdsskolan klass 1. Remisstiden har varit 16 juni-15 september 2021. Ett antal synpunkter har inkommit som redovisas nedan.

Barn- och utbildningsnämnden 2021-06-30

Barn- och utbildningsnämnden ställer sig bakom förslaget till miljöprogram för 2022-2025. Barn- och utbildningsnämnden föreslår dock att målet om minskat matsvinn ska höjas från 20 % till 40 % eftersom målet om att minska matsvinnet med 20 % redan är uppnått.

- Kommentar: kommunledningskontoret föreslår att målet om minskat matsvinn höjs från 20 % till 40 % i enlighet med barn- och utbildningsförvaltningens förslag, se delmål 1 under avsnittet Hållbar bebyggelse och samhällsplanering – avfall, sidan 40 i miljöprogrammet.

Miljö- och byggnämnden 2021-08-31

Miljö- och byggnämnden ställer sig positiv till remissen och förvaltningen kommer att arbeta med de åtgärder som miljö- och byggnämnden är ansvariga för i miljöprogrammet 2022-2025.

Kultur- och fritidsnämnden 2021-09-02

Kultur- och fritidsnämnden ställer sig bakom förslaget till miljöprogram för 2022-2025 med tre tilläggförslag.

- Synpunkt: I åtgärden om skugga i offentliga miljöer, skolor, förskolor och bostadsområden saknar kultur- och fritidsnämnden idrottsplatser.
 - o Kommentar: Idrottsplatser skrivs med i åtgärden som ett område där kommunen ska se över och säkerställa att det finns skugga, se åtgärd Skugga i offentliga miljöer, skolor, förskolor, bostadsområden och kommunala idrottsplatser, sidan 47 i miljöprogrammet. Idrottsplatser omnämns även i delmål 5 i avsnittet hållbar bebyggelse och samhällsplanering – luft och kemikalier, sidan 43 i miljöprogrammet.
- Synpunkt: I strategi nummer 5 under avsnittet Hållbara gröna och blå miljöer på sidan 57 vill kultur- och fritidsnämnden att strategin kompletteras med meningen: ”kommunen ska värna om och stärka de befintliga vandringslederna”. Till strategi nummer 5 vill kultur- och fritidsnämnden även koppla en åtgärd.
 - o Kommentar: Kommunledningskontoret föreslår att meningen om vandringsleder kopplat till strategi 5 under avsnittet Hållbara gröna och blå miljöer läggs till, se sidan 57. Åtgärden långsiktig plan för vandringsleder föreslås läggas till, se sidan 63.

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

- **Synpunkt:** På sidan 59 finns åtgärden Skydda tätortsnära friluftsområden. I åtgärden står tekniska nämnden och kommunstyrelsen som ansvariga. Eftersom kultur- och fritidsnämnden är ansvariga för bidragsgivning, hålla kontakt med, omvärldsbevaka och lämna service till föreningar och organisationer bör även kultur- och fritidsnämnden vara ansvariga för åtgärden.
 - o **Kommentar:** Kultur- och fritidsnämnden läggs till som ansvariga för åtgärden.

Naturskyddsföreningen 2021-09-11

Naturskyddsföreningen har lämnat in yttrande för miljöprogrammet 2022-2025.

Naturskyddsföreningen anser att miljöprogrammet är mycket ambitiöst men har några kommentarer.

- **Synpunkt:** Kommunikation och involvering av kommuninvånarna: För att kommunens miljöprogram ska bli ett levande dokument, känt av invånarna, behövs det konkreta planer för hur informationen ska nå ut.
 - o **Kommentar:** Vaggeryds kommun arbetar strategiskt med kommunikationsfrågor inklusive att kommunicera miljöarbetet. Arbeta sker genom kommunikationskanaler, som webbplats, sociala medier, utskick av tryckt information, aktiviteter vid publika event och ett aktivt PR-arbete. En utmaning inom kommunikation är dock alltid att nå alla målgrupper. Kommunen kommer att arbeta vidare med att kommunicera kommunens miljöarbete och att på olika sätt involvera våra invånare.
- **Synpunkt:** Det behövs mer kraftfulla åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser än de som föreslås i programmet. En viktig åtgärd är utbyggnaden av biogas.
 - o **Kommentar:** Vaggeryds kommun arbetar med frågan om att få till en etablering av ett tankställe för biogas i Vaggeryds kommun. Vaggeryds kommun kan själva inte bygga ett tankställe för biogas utan är beroende av privata aktörer för att det ska bli verklighet. Ett led i arbetet med tankställe för biogas är den plan för utveckling av biogas i Vaggeryds kommun som tagits fram och som beslutades av kommunstyrelsen under 2021. I planen för utveckling av biogas finns ett antal aktiviteter listade bland annat omställning av kommunens egen fordonsflotta, samverkan med näringslivet och gröna näringar, utpekade markområden för tankställe för biogas och riktlinjer för upphandling.
- **Synpunkt:** Naturskyddsföreningen saknar skrivningar om strandskyddet i miljöprogrammet.
 - o **Kommentar:** Strandskyddet och hur kommunen får bevilja strandskyddsdispenser är reglerat i Miljöbalken 7 kapitlet 13-18 §. För att bevilja strandskyddsdispens krävs särskilda skäl som finns fastställda i lagstiftningen. Kommunen anser inte att det finns mycket utrymme för egna tolkningar gällande när strandskyddsdispens kan beviljas eller ej. Generellt beviljas inte strandskyddsdispens vid nya områden som tidigare inte är bebyggda. Undantaget är LIS-områden som pekats ut i kommunens översiktsplan. Kommunen anser inte att mål eller åtgärder kopplade till restriktivitet för strandskyddsdispens är något som ska ingå i miljöprogrammet då det finns en lagstiftning som kommunen behöver förhålla sig till. Kommunen följer gällande lagstiftning, rättsfall och praxis inom området och väger alltid in djur- och växtliv samt allmänhetens tillgång till stränder i sina beslut.

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

Socialdemokraterna 2021-09-14

Socialdemokraterna är tillfredsställda med att många av de förslag som synpunkter som tidigare lämnats har beaktas i slutremissen av miljöprogrammet. Socialdemokraterna har dock ytterligare synpunkter på miljöprogrammet 2022-2025.

- Synpunkt: En plan för implementering och information måste tas fram med särskild fokus på hur programmet ska nå ut till unga kommuninvånare.
 - o Kommentar: Kommunledningskontoret kommer tillsammans med övriga förvaltningar och kommunala bolag att arbeta fram en plan för implementering av miljöprogrammet i våra verksamheter. Det är viktigt att alla förvaltningar är delaktiga i arbetet med att ta fram planen och att implementeringsplanen sedan får utrymme och blir ett underlag till budgetberedningen. För att nå ut till unga kommuninvånare är barn- och utbildningsförvaltningen en viktig nyckelspelare som dagligen träffar barn i förskola och skola.

- Synpunkt: Rutiner behöver tas fram för att säkerställa att miljöriktlinjerna aktualiseras i samband med introduktion av nyanställda och att miljöriktlinjerna tas upp på t ex arbetsplatsträffar.
 - o Kommentar: Miljöriktlinjerna föreslås följas upp årligen för respektive nämnd och bolagsstyrelse. Som framgår av avsnittet Strategier för hållbar utveckling under Leda och styra är det respektive nämnd och bolagsstyrelse som ansvarar för miljöprogrammet blir ett styrande dokument i sina verksamheter och att verksamheterna miljöanpassas. I den operativa verksamheten är det chefslinjen som ansvarar för genomförandet av miljöprogrammet och dess riktlinjer och det är således cheferna som behöver ta fram rutiner för att säkerställa att miljöriktlinjerna aktualiseras.

- Synpunkt: På sidan 26 under delmål 3 anser socialdemokraterna att resvaneundersökningar ska utföras regelbundet. Det är det enda sättet att se hur medarbetarens resande förändras över tid.
 - o Kommentar: Två så kallade avancerade resvaneundersökningar har genomförts de senaste 5 åren inom projektet Hela RESAN som nu är avslutat. Resvaneundersökningarna gav en god bild om hur medarbetarna reser. Kommunledningskontoret håller med om att resvaneundersökningar är ett bra sätt mäta resvanor över tid och också få reda på vart insatser gör störst skillnad men de kostar en del att genomföra.

- Synpunkt: Socialdemokraterna undrar varför just ambitionsnivån om 50 % upphandlade transporter med fossilfria bränslen eller el i delmål 6 på sidan 26 har föreslagits.
 - o Kommentar: förslaget om 50 % har stämts av med upphandlingsenheten som tittat på kommande upphandlingar inom 4 år och bedömt vilka som skulle ha möjlighet att leverera fossilfria bränslen eller el.

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

- **Synpunkt:** På sidan 37 i åtgärden Energikartläggning och energieffektivisering av utvalda fastigheter verkar VSBo ha fallit bort som ansvarig.
 - o **Kommentar:** VSBo läggs till som ansvarig för genomförandet tillsammans med tekniska nämnden.

- **Synpunkt:** på sidan 44 i åtgärden upphandling av ekologiska livsmedel och utbildning i inköpssystemet föreslås formuleringen en parameter bytas ut mot två parametrar. Vi anser inte att ekologiskt och närproducerat kan ses som helt likvärdigt och slås samman till en parameter. De är båda bra och viktiga men ekologiskt står även för att inte alls använda bekämpningsmedel, vilket har stor betydelse för det biologiska livet. Ekologisk produktion har även positiv betydelse för arbetsmiljön i jordbruket. Helst skulle vi önska att allt vi behövde köpa in kunde vara både närproducerat och ekologiskt.
 - o **Kommentar:** kommunledningskontoret föreslår att ändringen genomförs så att hänsyn tas till parametrarna ekologisk och närproducerat som två separata parametrar.

- **Synpunkt:** Socialdemokraterna föreslår att orden ”och värnar om äganderätten” utgår i strategi nummer 4 på sidan 57. Socialdemokraterna anser att denna formulering kan ge upphov till oklarheter kring allemansrätten och/eller samhällets behov av jordbruksmark och därför bör utgå. Kommunen bör värna det allmännas möjligheter till nyttjande av vår gemensamma natur genom allemansrätten och även tillgången till jordbruksmark. I vissa sammanhang kan det nog vara ägaren som önskar rådighet över sin jordbruksmark och själv vill exploatera den på ett sätt som kan äventyra markens fortsatta användning för livsmedelsproduktion. Kommunen ska stå upp för det allmännas intressen.
 - o **Kommentar:** Skrivningen om att värna äganderätten kom som ett förslag från LRF i Vaggeryds kommun. I förslaget till remissvar från kommunledningskontoret som behandlades på KSAU 2021-06-09 stod följande: *Förvaltningens förslag till svar: Äganderätten ingår i regeringsformen som är en av våra grundlagar. Av lagen framgår bland annat att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller liknande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Vaggeryds kommun anser inte att äganderätten bör tas upp som ett mål eller förtydligande i miljöprogrammet.*

Efter KSAU sammanträde 2021-06-09 ändrades svaret till följande *Äganderätten ingår i regeringsformen som är en av våra grundlagar. Av lagen framgår bland annat att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom expropriation eller liknande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Vaggeryds kommun anser ändå att det är viktigt att äganderätten beaktas för att vi ska kunna ha en levande landsbygd. En formulering om äganderätten finns med i strategiförslag 4 under kapitlet Hållbara gröna och blå miljöer i förslaget till miljöprogram.*

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

Om det råder politiska oenigheter kring om skrivningen om att värna äganderätten ska vara med i miljöprogrammet eller inte föreslår kommunledningskontoret att denna diskussion tas vid KSAU sammanträde den 20 oktober 2021.

- Synpunkt: Gällande åtgärden Skydda tätortsnära friluftsområden på sidan 59 vill Socialdemokraterna påpeka att de står fast vid ursprungsförslaget att områdena bör avsättas som naturreservat kombinerat med nyttjanderättsavtal för att ha ett starkare skydd än naturvårdsavtal.
 - o Kommentar: Kommunledningskontoret anser att det i åtgärdsförslaget öppnar upp för både bildande av naturreservat eller tecknande av naturvårdsavtal. Ärendet har pågått under en lång tid och ansvaret för att ta ärendet vidare har sedan 2018 legat hos Kommunstyrelsens presidium inklusive fler politiker.

Vaggeryds energi 2021-09-15

VD för Vaggeryds energi meddelar via e-post att miljöprogrammet ser bra ut utifrån Vaggeryds energis synvinkel och intressen.

SÅM 2021-09-15

SÅM anser att miljöprogrammet är vägledande, tydligt och för miljöarbetet framåt. Arbetet med att ta fram en ny Avfallsplan för Vaggeryds kommun som ska gälla från 2023 har påbörjats. Det känns angeläget att målen i Miljöprogrammet synkroniserar med de mål och aktiviteter som Vaggeryds kommun sätter upp i kommande avfallsplan, i den mån det är möjligt.

- o Kommentar: Intentionen är att miljöprogrammet 2022-2025 och den kommande avfallsplanen ska synkronisera i största möjliga mån. Detta för att det ska bli enkelt och tydligt för både förvaltningarna som ska arbeta med bland annat avfallsfrågan men också för uppföljningen.

VSBo 2021-09-15

VD för VSBo meddelar via e-post att VSBo inte har några ytterligare synpunkter på miljöprogrammet 2022-2025.

Tekniska nämnden 2021-09-17

Tekniska nämndens remissyttrande innehåller en del synpunkter på miljöprogrammet 2022-2025.

- Synpunkt: Det kommer att medföra högre kostnader vid exploateringar att uppfylla delmål 1 under avsnittet hållbara transporter som innebär att alla nya bostadsområden ska ha något av följande alternativ: god kollektivtrafik (400 meter till busshållplats), tillgång till bilpool/elcykelpool, tillgång till laddning av elbil och/eller anslutning med trygga och säkra cykelvägar.

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

- **Kommentar:** Det kan medföra ökade kostnader att arbeta med hållbara resvanor men det är en nödvändig del för att nå våra miljömål. Att installera laddstolpar för elbilar och att bygga trygga och säkra cykelvägar är något vi redan idag arbetar med.

- **Synpunkt:** Det finns en kulturkrock gällande målet att kommunen ska uppmuntra och skapa förutsättningar för medarbetare att pendla och arbeta hållbart.
 - **Kommentar:** I de resvaneundersökningar som genomförts bland kommunens medarbetare påvisas att koldioxidutsläppen från medarbetarnas arbetspendling ger upphov till 7 gånger så mycket koldioxidutsläpp som kommunkoncernens totala tjänsteresor under ett år. För att lyckas med att minska våra utsläpp av växthusgaser så är det nödvändigt att arbeta ur flera perspektiv där medarbetarnas resvanor har stor miljöpåverkan. Beteendeförändring är alltid en svår fråga oavsett vad det gäller för ämne och en fråga som hela organisationen behöver arbeta med, från en enskild medarbetaren, till chefer och politiker.

- **Synpunkt:** Under delmål 6 i avsnittet hållbara transporter och resor föreslår tekniska nämnden att HVO bör vara ett bränsle som räknas in som ett fossilfritt bränsle för att målet om att 50 % av de upphandlade transporter ska vara fossilfria till år 2025.
 - **Kommentar:** HVO 100 är ett av de bränslen som kan bidra till omställningen till fossilfria transporter. I just grävmaskiner och lastbilstransporter med exempelvis massor kan det vara så att HVO 100 är det alternativ som finns under kommande 4 år. Kommunledningskontoret anser att det bör hållas öppet kring vilket bränsleval som sker då vi inte vet hur tillgång och teknikutveckling ser ut framöver.

- **Synpunkt:** Tekniska nämnden anser att det är omöjligt att träd ska ersättas och återplanteras på den plats som ska exploateras. Tekniska nämnden menar också att det behövs stora ytor för att återplantera träd och att kommunen inte har de ytorna idag. Bättre vore det att fokusera på att gynna nya ekosystemtjänster.
 - **Kommentar:** Syftet med målet är inte att den skog som avverkas vid t ex större exploateringar ska ersättas med nya skogsmark. Återplanteringen av träd är tänkt att ske inne i våra samhällen. De senaste åren har många träd i våra stadsmiljöer tagits ner vid byggnationer av t ex skolor, förskolor och äldreboenden. Träd i stadsmiljöer är oerhört viktigt ur många perspektiv. Träd renar luften från skadliga partiklar och tar upp koldioxid och vatten, ger skugga och vindskydd, bidrar till visuella upplevelser och är ett viktigt habitat för flera andra organismer. Att fortsätta ta ner träd i stadsmiljön utan att träd ersätts bedöms inte vara lämpligt sett ur perspektiven grönstruktur, ekosystemtjänster och klimatanpassning i samhället. Träden kan givetvis inte planteras på exakt samma plats som de stod innan, men bör planteras i närmiljön. Träd överlag behöver ses som en resurs i samhällsplaneringen. Kommunledningskontoret anser att åtgärden ska kvarstå då kommunen behöver fokusera på träd i stadsmiljön framöver.

Kommunledningskontoret
2021-11-01

Dnr. KS 2020/265

- Synpunkt: Tekniska nämnden framför att det är hyrande nämnd av fastigheter som bekostar säkra och tillgängliga cykelparkeringar.
 - Kommentar: kommunledningskontoret föreslår att fler nämnder sätts som ansvariga för åtgärden om säkra och tillgängliga cykelparkeringar, se åtgärd Säkra och tillgängliga cykelparkeringar och laddning av elbil på sidan 27. På det sättet har alla nämnder ansvar att se över att cykelparkeringarna är säkra och tillgängliga vid de fastigheter som de hyr av fastighetsenheten vid tekniska nämnden.

- Synpunkt: Enligt tekniska nämnden är det inte möjligt att åtgärda PCB i kommunala byggnader inom befintlig budget.
 - Kommentar: Åtgärden kommer att strykas ur miljöprogrammet 2022-2025 då arbetet är färdigt enligt uppgifter från fastighetsenheten, se sidan 46 i miljöprogrammet.

Socialnämnden 2021-09-23

I socialnämndens remissyttrande framgår att nämnden ställer sig bakom remissyttrandet med ett tillägg.

- Synpunkt: Åtgärden grönska i den bebyggda miljön ska kompletteras så att även verksamheter inom funktionshinderomsorgen omfattas.
 - Kommentar: Verksamheter inom funktionshinderomsorgen föreslås ingå i åtgärden, se sidan 60 i miljöprogrammet.